

Waarom sociale gelijkheid goed is

Titel The spirit level, why more equal societies almost always do better
Auteur Richard Wilkinson en Kate Pickett
Uitgever Allen Lane
ISBN 978846140396
Prijs £ 12,80 bij WH Smith, tot £ 20,- elders. www.equalitytrust.org.uk

door Jan Steyaert, lector Fontys Hogescholen

Vorige maand kreeg ik de tip van een Britse collega om toch dringend *The Spirit Level* te gaan lezen. Nee, dat was geen onverwachte oprisping van spiritualiteit. Een 'spirit level' is immers een waterpas, en het boek gaat over (on)gelijkheid. Nog maar een maand geleden verschenen, onmiddellijk uitverkocht en in herdruk, en binnen de Britse sociale sector een hype als zelden te voren.

De sociale ongelijkheid is de afgelopen decennia in de westerse wereld sterk toegenomen, ook in Nederland. Arm en rijk komen steeds verder uit elkaar te liggen. Bovendien zit er ook erosie op gelijkheid als doelstelling. Er verschijnen pleidooien om ongelijkheid te aanvaarden, zelfs om sociale ongelijkheid na te streven. Pas het laatste jaar komt er weer wat meer aandacht voor (on)gelijkheid, concreet naar aanleiding van de exuberante topvergoedingen die in steeds schriller contrast staan met de gevolgen van de financiële en economische crisis bij de gemiddelde burger.

Richard Wilkinson en Kate Pickett ontwikkelen een indrukwekkend pleidooi om sociale gelijkheid als doelstelling stevig terug op de agenda te zetten, ergens bovenaan. Hun argumentatie is dat sociale ongelijkheid veel van de hedendaagse maatschappelijke problemen bepaalt, en daarom gelijkheid tot de oplossing ervan bijdraagt. Hun pleidooi steunt op data uit een twintigtal westerse landen en staten van de USA. Ze vergelijken

indicatoren van maatschappelijke vooruitgang zoals goede gezondheid of veiligheid nu eens niet met het gemiddelde inkomensniveau van die landen of staten, maar met inkomensongelijkheid. En dan zie je dat landen met een zelfde gemiddeld inkomen per persoon, maar een hogere inkomensongelijkheid, lager scoren op die vooruitgang. Je kan beter in een armer land wonen, dan in een rijker land met grotere ongelijkheid. Een baby in Griekenland heeft een hogere levensverwachting dan een baby in de US, terwijl dat land wel gemiddeld rijker is en veel meer uitgeeft aan gezondheidszorg. De auteurs beschrijven hoe dit verschijnsel zich niet alleen voordoet op het gebied van levensverwachting, maar ook bij scholingsgraad, veiligheid, geestelijke gezondheid, sociale relaties en dergelijke. En de conclusie is glashelder: vooruitgang wordt niet bereikt door nog rijker te worden, maar door meer sociale gelijkheid.

Dit boek is vergelijkbaar met *Bowling alone* van Robert Putnam of het wat minder bekende *Happiness* van Richard Layard. Alledrie vatten ze veel bestaand onderzoek samen, trekken er frisse conclusies uit en bepalen voor meerdere jaren het begrippenkader. Putnam deed het met sociaal kapitaal, Layard met geluk, en het zou me niet verbazen als binnenkort blijkt dat deze auteurs het doen met sociale gelijkheid. Bestel daarom nu je exemplaar, dit is de perfecte lectuur voor de zomerperiode. ■

